

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 2 ft 60 kr.
Félévre 1 „ 30 „
Negyedévre 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos.
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Mac Kinley, az Egyesült-Államok elnöke.

Tőlünk messze távol fekvő két nagyhatalmasság: Spanyolország és az amerikai Egyesült-Államok kezdtek háborút a napokban egymás ellen. A háboru és vérontás a spanyolok tulajdonában levő Kuba szigetének birtoklása miatt fog folyni. Kuba szigete Istentől megáldott talajjal bir, csak úgy ontja a kincseket, nádcukor-szükségletét a világnak ez a sziget szolgáltatja, ezenkívül tengernyi pénzt érő kávé és dohányt termel évenként. Ez az oka annak, hogy a hatalmas, nyervágyó Unio, a mint az Egyesült-Államokat nevezni szokás, ráfente fogát Kuba szigetére. Különben magukat a spanyolokat sem vezeli egyéb, minthogy Kuba szigetét, melyből annyi kincset elharácsolnak s a melyet minden időben leigázni törekedtek, továbbra is megtarthassák birtokukban s annak függetlenségét megtörni igyekeznek.

A háboru immár nem kerülhető el, az első lövés megtörtént, az első hajót elfoglalták az Unio hadihajói. Nem lesz tehát felesleges egyes részleteire kitérni en-

nek az eseménynek, melyet éber figyelemmel kísér az egész világ sajtója. Az Egyesült-Államok a világ leghatalmasabb köztársasága; több észak-amerikai kisebb-nagyobb állam összeállva, ezek tömörüléséből egy hatalmas szervezet jött létre, mely gazdasági és kereskedelmi téren rettegett ellenfelévé vált az egész óvilágnak. A köztársaság feje, elnöke ma *Mac Kinley* (olvasd: Mek-Kinli),

a ki nagy tudásával, bámulatos akaraterejével kormányozza az Unio népeit és Washingtonban székel. Az Egyesült-Államokban azonban nincs szervezett hadsereg, úgy a mint más államokban, ott mindenki katona, inkább nemzetőr, s csak a háboru veszélye állítja fegyverbe az Unio szabad polgárait. Éppen ezért, mert nincsen ennek a különben hatalmas köztársaságnak rendes katonasága, nagyon kétes kimenetelű a harc, a melyet kezdett Kuba birtokáért.

Az ellenfél: Spanyolország, a hol kiskoru ül a trónon, szervezett hadsereggel bir ugyan, mely az ősi vitézség emlékein lelkesedni tud még, de kérdéses, hogy a háboru céljaira nagyon sok millióval rendelkező Amerikával a tengeri harcban föl tudja-e venni sikerrel a küzdelem fonálát. Az amerikaiak legalább ma még biztosan hisznek győzelmükben.

Mai képünkön *Mac Kinley Vilmost*, az Egyesült-Államok jelenlegi elnökét, mutatjuk be, a ki 1844-ben született s korán katonai pályára adta

magát. Résztvett az észak-amerikai polgárháboruban és őrnagyi rangig vitte. A polgárháboru lezajlása után megvált a katonai szolgálattól s 1867-ben ügyvédi irodát nyitott, majd képviselő lett s 1897. évben választották meg nagy szótöbbséggel köztársasági elnökké. Az Unionak alig volt még kedveltebb, népszerűbb elnöke, mint *Mac Kinley Vilmos*.

Mac Kinley.

Kiegyezési törvények.

Két esztendeig tartó titokzatos bujkálás után végre a kormány a provizórius törvény rendelkezésének megfelelőleg a múlt héten az utolsó pillanatban beterjesztette a törvényhozás elé az Ausztriával kötendő kiegyezésre vonatkozó 18 törvényjavaslatot.

A törvényjavaslatok által teljesen igazolva látjuk azon aggodalmainkat, melyeket a kiegyezési tárgyalásokról szólva, minden alkalommal kifejezésre juttattunk. Ez az aggodalom pedig az, hogy a kiegyezésben Magyarország ismét a rövidebbet huzza. Ausztria ismét sikeresen védelmezte meg érdekeit, melyek érvényesítése Magyarországot ismét a régi függő gyarmati helyzet állapotában fogja megtartani. Ehhez járul még az, hogy a kvóta még most sincs megállapítva, már pedig, a mint hírlik, a magyar kormány nagy hajlandóságot mutat ebben is ajánlékot adni Ausztriának azzal, hogy az eddiginél nagyobb kvóta-terhet akar Magyarország részére elvállalni.

Ha teljesen igazságosak akarunk lenni, nem lehet tagadni, hogy az új kiegyezési törvényjavaslatokban a régi állapotokkal szemben sok jelentős, előnyös változás foglalatik Magyarország javára. Nevezetesen az állatforgalom szabályozása, a fogyasztási adók elszámolásának módja, a közös bank mindkét állam érdekeinek megfelelőbb szervezete, a vámtarifa helyesebb megállapításának kilátásba helyezése, főként azonban az örlési engedély teljes eltörlése mezőgazdaságunk szempontjából jelentős vívmányok. Ámde mindezekhez kezdettől fogva teljes joga volt Magyarországnak és csak kormányaink gyöngegsége miatt nem érvényesülhettek, míg most az általánosan válságos mezőgazdasági helyzet ezen törvényben gyökerező jogainknak a kormány által való érvényesítését föltétlenül parancsolta.

Ha a kiegyezési javaslatok előnyeit és hátrányait különösen a kvóta hozzászámításával szembeállítjuk, a számadás mérlege nagyon is a kiegyezés ellen fordul. És bár az új javaslatok több előnyt mutatnak föl, mégis nagy hátránnyal járnak Magyarországra és éppen e javaslatokban foglalt előnyök igazolják, hogy Magyarország csak akkor fog teljesen boldogulhatni, ha érdekeit maga érvényesítheti, ha önálló vámterület alapján mezőgazdasági termelését a külföldi versenynyel szemben megvédheti és a vámok védelme alatt ipari termelését növelheti. Az önálló vámterület szüksége annál nagyobb, mert Ausztria még ezen reánk hátrányos kiegyezést is nagy engedménynek tartja a maga részéről. Ám legyen meg az ő akarata. Akadá-

lyozzák meg a kiegyezés létrejöttét az osztrákok, mert Bánffy három millió vásárolt képviselőháza ezt úgy sem tenné meg és akkor legalább a kormány kényszerítve lesz a Magyarország érdekeinek egyedül megfelelő önálló vámterület berendezésére. Adja Isten, hogy így legyen!

Országgyűlés.

Április hó 20 án végre benyújtotta a kormány a kiegyezési javaslatokat az országgyűlés elé. Rögton a benyújtásnál vita keletkezett a fölött, hogy a javaslatok előkészítés végett a Ház bizottságai vagy osztályai között osztassanak-e ki. Az ellenzék már e vitánál is kimutatta, hogy halva született gyermekeknek tekinti a javaslatokat, a melyeknek törvényes erőre való emelésében senki sem bizik.

Folytatták ezután a **nem katolikus lelkészek jóvedelmének kiegészítéséről** szóló törvényjavaslat tárgyalását, de az általános tárgyalás folyamán már csak néhány kisebb jelentőségű beszédet hallottunk. Ezeknek nagyrésze is a javaslat ellen szölt. *Páder* Rezső, *Marjay* Péter, *Lakatos* Miklós és *Kálmán* Károly egymásután támadták a javaslatot, mely a protestáns egyházakat függetlenségüktől megfosztja szükmarku segítségért; sürgetik a katolikus kongrua rendezését.

Ezután a záróbeszédre került a sor. A záróbeszéd joga az előadón kívül csak azt a képviselőt illeti meg, a ki külön határozati javaslatot nyújtott be, a melyet legalább tizen aláírtak. Ezuttal csak **Apponyit** illette meg a záróbeszéd az összes határozati javaslatok benyújtói között. Apponyi beszédjében pontról pontra megezáfolta a kormány részéről ellene felhozott érveket. Nagy hatást ért el, mikor kifejtette; hogy nálunk a kis dolgok is azért mérgesednek el, mert a közvélemény az államhatalom minden tettét gyanakodó bizalmatlansággal fogadja, mivel tudja, hogy első sorban *párturalmi ezékokat* fog szolgálni.

Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter felelt meg röviden Apponyinak, de inkább csak már elmondott érveit hangoztatta, azt bizonyítván, hogy az államot megillető főfelügyeleti jogot az egyházak fölött mindig kötelessége megóvnia. Ezzel véget érven az általános tárgyalás, szavaztak, melyik javaslatot fogadják el részletes tárgyalás alapjául: a **Wlassicsét** vagy az **Apponyiét**. Természetesen a többség elvetette az Apponyi határozati javaslatát s az eredetileg benyújtott törvényjavaslat részletes tárgyalásába fogott bele.

A részletes tárgyalás folyamán kiemelkedő mozzanat volt **Thaly** Kálmán indítványa, a mely szerint az államsegély csak azoknak a papoknak adassék meg, a kik a magyar nyelvet szóban és írásban tudják, a magyarul nem tudók részére pedig 3 évi halasztás adassék. Hasonló értelemben tett indítványt **Makkfalvy** Géza is, de annyival enyhébb formában, hogy a magyarul tudás csak az ezután hivatalba lépő lelkészeket követeltessék meg.

Madarász József, a Ház legöregebb tagja lelkedéssel szállott sikra a hazafias indítvány támogatására. Utalt arra, hogy 1840:VI. t.-ezikk. 8. §-a világosan rendeli, hogy lelkészeknek csak olyanok alkalmaztassanak, a kik a magyar nyelvet tudják!

Azt lehetet hinni, hogy az indítványt nagy többséggel el fogják fogadni. **Wlassics** Gyula minisz-

terfelszólalása után azonban a képviselőház 69 szavazattal 46 ellenében elvetette az indítványt, azaz *leszavazta a magyar nyelv ügyét*. Meg kell jegyeznünk, hogy a kormánypárt függetlenebb és hazafiasabb elemei *Thaly indítványa mellett szavaztak*.

Bethlen András gróf igen helyesen mutatott rá arra, hogy az alkotmány elleni izgatás vádját kellő rosszakarattal rá lehet csavarni a függetlenségi pártra is, pedig távol áll tőle, hogy ennek a pártnak a törekvéseit államelleneseknek tartsa. Ő az autonómiának híve minden téren, neki intézményes biztosítékok kellenek minden alaptalan megtámadás ellen is, pedig e javaslat ennek, meg a bosugásnak is megijesztésnek nyit kaput.

Utána *Meskó László* és *Madarász Imre* nyujtottak be módosításokat, a többség természetesen semmiféle módosítást el nem fogadott és így a törvényjavaslat eddig letárgyalt része változatlan szövegben ment keresztül. A tárgyalást folytatják.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Árulás. Azok a kormánypárti képviselők, a kik a minap leszavazták *Thaly Kálmán* és *Makkfalvay Géza* indítványát, nemesak lelkiismeretlen magyarok, hanem eljárásuk közönséges árulás volt, a mely a mi alkotmányunknak egyik tételes parancsát ütötte agyon. A lelkészi jövedelem kiegészítéséről szóló törvényjavaslat 6. §-ának tárgyalásánál ugyanis *Thaly* és *Makkfalvay* azt az indítványt nyujtották be, hogy *jövedelmi kiegészítésben csak olyan lelkész részesülhessen, a ki a magyar nyelvet tudja, a ki hazája nyelvének elsajátításában is, tényleg teljesíti honpolgári kötelességeit*. Ezzel a kivánsággal csak az 1840. évi 6. t.-ez vált volna valósággá, mely elrendeli, hogy *minden vallásbeli különbség nélkül plébánosoknak, egyházi szónokoknak, káplánoknak és segédeknek olyanok alkalmaztassanak, a kik a magyar nyelvet tudják*. Egy közjogi parancs végrehajtásáról volt tehát szó s ime a miniszter ellenszegült e módosítvány elfogadásának, a többség pedig támogatta azt a minisztert, a ki a pártérdek spekulációjának alárendelte a törvényparancsolta köteleességteljesítést s a magyar nyelv ügyét. Ez az eljárás hazafiatlan volt, elárulása volt a magyar állam egyik törvénybe ígatott követelményének. Mert mi történik most? A magyar államkincstár 1900 görög keleti oláh lelkésznek és 300 rabbinak jövedelemkiegészítést ad és még csak azt sem követeli meg tőlük, hogy magyarul tudjanak, elismeri őket az állameszme felett levő hatalmaknak, kedvükért az alkotmány egyik tételes parancsának végrehajtásától gyáván visszavonul. Ezt minden művelt államban gonosz hitszegésnek tekintik az alkotmányos köteleességek teljesítése körében s a mely kormány elköveti, azt elkergetik. Nálunk ezt a hitszegést, a magyar nyelv s az ebben rejlő állameszme e hitvány elárulását úgy nevezik, hogy szabadelvű politika.

Alkudozás milliókban. A kvóta-bizottságok már megkezdték működésüket. Feladatuk tudvalevőleg abban áll, hogy megállapodjanak egymás között, hogy a Monarchia közös kiadásait Ausztria meg Magyarország milyen arányban viselik. Az osztrák Magyarország hozzájárulási arányát, azaz kvótáját, az eddigi 31 százalékról 36 százalékra akarná emeltetni, mivel pedig minden százalék kvótaemelés több mint egy millió forintnak felelne meg, eszerint évenként mintegy 5 millió forinttal követelnek tőlünk többet az eddiginél a közös kasszába. A mi kvóta-bizottságunk azonban nem hajlandó belemenni a kvóta felemelésébe, mert számítások alapján kiderült, hogy Magyarország adózó képességéhez képest már most is aránytalanul meg van terhelve. Hogy azonban a kvóta-bizottságunk engedhessen valamit, hajlandó a számítás alapjául az 1896-ik évi adókimutatásokat venni. Természetesen ez nem egyéb, mint egy kis ámitás, mert 1896-ban, a jubileum idején a magyar nemzet minden irányban túlköltekezett, a zsebét jó előre előkészítette erre az időre, tehát az adózó képessége is nagyobb eredményt mutatott, mint az előző években, de annál inkább beállott a visszaesés 1897-ben. Látni való, hogy a kormány, mikor a legkedvezőbb év adókimutatását véteti alapul, azon fondorkodik, hogy a bécsi udvar kivánságának néhány millióeska kvótaemeléssel eleget tegyen. Két év óta rakosgatják ide is, oda is, mindenféleképpen. A játék vége mégis csak az lesz, hogy az osztrák sógor a markába nevet, a jó magyar pedig izzad és fizet. Majd csak emlékezzünk vissza, hogy annak a csekély engedménynek, a mit az osztrák a gazdasági kiegyezésnél adott, milyen nagy árat fizetjük meg rövidesen a kvótában. Hanem az az elégtételünk meg lesz, hogy Bánffy urék a kormányon maradnak!

A kiegyezés. Majdnem két évi hereze-hureza után végre elkészült a Monarchia két kormánya a kiegyezési javaslatokkal. Hosszas erőlködés után idétlen gyermeket szültek, melynek apaságát sem Ausztria nem akarja elvállalni, sem mi.

Mi mindössze annyit nyertünk a kiegyezési javaslatokkal, hogy azok többféle harmincz év óta tartó jogtalan sérelmet igazítottak helyre. Visszaadnak nekünk néhány millióeskat, a melyeket eddig igaztalanul a kapzsi Ausztria dugott zsebre. De nyereség-e az, ha a károsult embernek megigérik, hogy nem fogják többé fosztogatni? Ellenben néhány régi sérelem helyreigazítása kedvéért el kellene tünnünk, hogy 1903-ban, mikor a külállamokkal lejárnak a kereskedelmi szerződéseink, Ausztriához legyünk kötve s az ő szája ize szerint kössük meg a szerződéseket, mint a hogy eddig történt. A furfangos osztrák kormány tehát engedett valamit, de csak azért, hogy 10 évre megint magához lánczoljon bennünket s négy év múlva, a mikor új szerződéseket kell kötnünk a többi államokkal, le legyen kötve a kezünk s a helyett, hogy

a magunk érdekei szerint rendezkedhetnénk be, ő fűtyüljön s mi tánezoljunk, mint eddig.

Nekünk tehát a kiegyezés csak abban az esetben kellene, ha 1903 ig kötetnék meg; így azonban nem kérünk belőle, mert lehet, sőt valószínű, hogy az osztrák a most nyújtott engedményeket majd 1903-ban, az új kereskedelmi szerződések megkötése alkalmával busásan visszafizetteti velünk.

Szerencsére nincs is kilátás reá, hogy tekintetbe véve az osztrák züllött pártviszonyokat, ott a kiegyezés annak rendje s módja szerint keresztül menjen a parlamenten. A mi ellenzéki képviselőink is küzdeni fognak a javaslatok ellen s így remélhető, hogy kormányunk akarva-nem akarva is kénytelen lesz a külön magyar vámterület életbeléptetése érdekében intézkedni.

Osztrák miniszterek vád alá helyezése. Az osztrák parlament egy indítványt fogadott el, a mely a múlt évben megbukott Bádeni-kormány vád alá helyezéséről szól. A Bádeni-kormány ugyanis több rendbeli alkotmány sértést követett el a múlt évi híres obstrukció alkalmával, a mennyiben a parlamentet rendlőrséggel szállotta meg s több honatyát elfogott. Törvényellenes volt a cseh nyelvrendelet kiadása is, a mit a most uralomra jutott német párt nem tud megbocsájtani.

Ámbár Badeni s vele együtt a szláv politika megbukott, ez még nem teszi jóvá az alkotmány-szegés bűneit s most Bádeni remegve várja az igazságszolgáltatás megtorlását.

Ez azonban nem igen fog ezuttal Bádeniékra, sújtani, mert a vád alá helyezettési indítvány többséget szerzett ugyan a parlamentben, de hogy a miniszterek ellen a vádeljárás megindítható legyen, ahhoz legalább kétharmad többség kell, ennyi többsége pedig nincs a német pártnak. Ám elég büntetés már maga az erkölcsi megbélyegezés is, a melyet az osztrák közvélemény az alkotmány-szegő miniszterekre rásütött. Vajjon a mi Bánffyunk nem gondol-e arra, hogy ő is hasonló sorsra juthat, mint nem régen még hatalmas osztrák kollegája?

Külföld.

Spanyol-amerikai háboru. Spanyolország és az Egyesült-Államok között a háboru kitört. Formai hadüzenet nem előzte meg a háboru kitörését. Spanyolország az Amerika üzenetét, mely elbizakodott követeléseket tartalmazott Kubára nézve, egyszerűen válasz nélkül hagyta, hanem e helyett a parlament sürgősen elhatározta, hogy Amerika jogtalan beavatkozására csak a hadjárat megindításával lehet felelni. Az Egyesült-Államok szintén hadat viselő félnek jelentette ki magát s így a háboru most már hivatalosan is megkezdődött. A harez tudvalevőleg az Atlanti-Oceánban Közép Amerikához közel fekvő Kuba szigeteért folyik. Ez a sziget körülbelül olyan nagy, mint Magyarország, tehát jókora darab föld, a melyért érdemes néhány golyót váltani. A szigeten az idő szerint mintegy 100 ezer spanyol katona van. Az amerikaiaknak

most az a ezélja, hogy hajóhaddal körül zárják a szigetet, megakadályozzák a spanyol segítő csapatok bejutását, hadakat szállítsanak oda saját részük-ről s aztán harezba állva a szigetet megszállva tartó spanyolokkal, azokat megsemmisítsék. Csakhogy ez nem oly könnyű feladat, mert a Kubán elhelyezett százezer hős, edzett spanyol katona már magában véve is szerfölött megtudja nehezíteni az amerikaiak partraszállását. Azután a spanyoloknak is van hadi flottája, még pedig számra nézve nagyobb, mint az Egyesült-Államoknak. Sikerral felvehetik tehát a harezot Amerika ellen a nyílt tengeren is mielőtt még az amerikai Kubába juthatna. Legnagyobb valószínűség szerint a tengeri csata a Kuba körüli nyílt tengeren fog lefolyni, de ez még csak hetek, lehet hónapok múlva következik be. Ma még az ellenséges hajórajok távol vannak egymástól. A spanyol hajórajról nem tudják, hogy az Ozeán mely pontján időzik. Azt hiszik, hogy nagy meglepetést tervez, ugyanis, míg az amerikai hadihajók Kuba szigete körül zárják körül, addig a spanyol hajóraj megtámadja s lebombázza Amerika nagy kikötő városait: New-Yorkot és Philadelphiát. Ez a híresztelés meglehetősen nyugtalanságot okoz az amerikaiaknak. Ma azonban még mindez csak találgatás. A hadviselő felek szándékaiba nem látunk bele tisztán, annál kevésbbé lehet jóslatot tenni a háboru eredményére nézve. Általános az a hit, hogy Amerika győz, de ez tólól sem olyan biztos dolog, mert meg kell gondolnunk, hogy a spanyol sem ment bele csak úgy hübele-balázs módjára egy ilyen háboruba. Egyelőre azzal mulatják magukat az ellenfelek, hogy elfogdossák egymás kereskedelmi hajóit. Eddig is történtek már ilyen kalózkodások úgy spanyol, mint amerikai részről, a minek az első következménye az, hogy az amerikai kivitel szünetelvény, a buza meg a liszt ára rendkívül felemelkedett. A kenyér tehát még drágább lesz az idén, mint tavaly volt. Ez most hátrány reánk nézve, de ha jól beüt a buza-termésünk, előnyünkre fog szolgálni az áremelkedés feltéve, hogy a háboru eltart a jövő aratásig.

MI UJSÁG?

Azon t. előfizetőinknek, kiknek előfizetésük április hó végével lejár, postautalványt mellékelünk, kérve az előfizetés mielőbbi megújítását.

A király Kissingenben. Ő felsége a király április 25 én Kissingenbe utazott az ott üdülő királyné látogatására. A király néhány napot fog ott tölteni.

Emlékeztető az 1848 49-iki napokra. 1848 április 24. A szerbek husvétjuk napján megtámadják Nagy-Kikindán a magyar és német birtokosokat.

1849 április 24. Perczel tábornok Basahidnál megveri a szerbeket.

1848 április 25. Batthyány felszólítja Jellasics bánt, hogy a kapesolt részek kívánalmainak kielégítése s a béke megszilárdítása végett jöjjön Pestre értekezletre.

1848 április 26. A szerbek lázadása Ó-Beesén.

1849 április 26. Klapka Komárom alól elkergeti az osztrákokat.

1848 április 27. Jellasicb bán statáriumot hirdet.

1848 április 28. A magyar kormány Csernovics Pétert a Bánság, Bács és Arad megyék kir. biztosául küldi ki.

1849 április 28. Damjanich János Komáromban lábát töri.

1848 április 29. A szerbek megfélemezésére Kiss Ernő Nagykikindára, Csuba Ó-Becsére érkeznek.

1849 április 29. Perezel tábornok Teodorovics szerb seregét a Temes mögé szorítja.

1848 április 30. Balásfalván kétezer oláh a Magyarországgal való unió mellett foglal állást.

1849 április 30. Görgei Buda ostromára indul, de ostromló ágyuk nélkül.

A kis gazdasszony halála. Tízéves volt még csak a kis Czenk Mária, a forrai-nagyiratosi bíró leánykája s máris szeretett a konyhában sürgölődni, hogy segítsen az édesanyjának. Ezért nem is neveztek másképp, mint a „kis gazdasszony“-nak. A kis gazdasszony azonban a napokban áldozata lett az ő kedves szorgoskodásának. A tüzet akarta éleszteni a konyhában s petróleumot öntött a gyöngén lángoló fára, mikor az üveg egyszerre fölrobbant a kezében s a kislány ruhája lángot fogott. Sikoltzásaira beszaladt a ház népe, de már késő volt, a kis leány behalt sebeibe.

Három millió forint adóhátralék. Torontálmegye közigazgatási bizottságának minapi ülésén a pénzügyigazgató bejelentette, hogy a megye lakossága kerek 3 millió forinttal van hátralékban. Ebből is látszik, milyen nyomasztó szegénység van az országban.

Építő munkások balesete. A fővárosban, hol gombamódra szaporodnak az új épületek, gyárak és paloták, alig mulik el hét, hogy a rohamos házépitésnek és az annál nagyon hiányos építési rendszernek munkások ne esnének áldozatul. Nem régiben a Podmaniczky-utczában egy háromemeletes ház rosszul összetákoltt állványai dültek össze s maguk alá temették a munkásokat. A múlt szombaton Budapest külterületén az u. n. Angyalföldön történt ismét nagyobb baleset. Egy épülőben levő emeletes ház omlott össze, maga alá temetvén az ott dolgozó munkásokat. 31-en sebesültek meg s ezek közül 7 meghalt, 8-at pedig életveszélyes sebekről borítva a Rókus-kórházban ápolnak. Az épületösszeomlás okát a szakértők szerint a rossz alapozás okozta.

Kései virágzás. Régi történet, hogy a fiatal szerelmesekhez könyörtelen a sors, de az is ritka dolog, hogy a mit megvont tőlük ifju korukban, azt megadja nekik öregségükre. Egy vidéki községből kapunk hirt két szerelmesről, a kik egymásnak voltak szánva, de azután még sem lehettek egymáséi. Most aztán mindketten özvegyek, újra szabadok lettek. A sors összehozta őket s elhatározták, hogy egymáséi lesznek. Most azonban már a boldog vőlegény, Teplán András tótkomlói gazda, hetvennyolcz éves, a szerelmes asszonyka pedig — özv. Turóczy Sá-

muelné — hetven éves. De azért mindketten egészségesek, arczukon az élet színe van és mikor az anyakönyvvezető a hirdetés irányában őket rendre kikérdezte, boldogan tekintettek egymásra, akár csak két süldő szerelmes. Azt mondták:

— Már gyermekkorunkban szerettük egymást.

Egy bicska és egy fül. Az aradi járásbírószék asztalára a napokban két bünjelet tettek le: egy fület, mely Tulkán Juonhoz s egy bicskát, mely Tulkán Zsófihoz tartozik. Zsófi hirtelen haragvó asszony volt s összeveszett rokonával.

— Megállj — mondotta neki — megcsufollak én még. Leszel te még a falu csufja!

Megtartotta szavát s megleste este Juont az utczán. Aztán neki rontott s egy éles bicskával lemetszette Tulkán Juon fülét. A mérges asszonyt letartóztatták.

Elfogott betörő banda. Öt év óta garázdálkodó rablóbandát sikerült most kézrekeríteni a jászberényi esendőrségnek. E betörőbanda tagjai a vasuti kocsikba beraktározott értékes árukat lopkodták évek óta s a kár több ezer frtra rugott. Végre ma a gödöllői esendőröknek sikerült e vasuti tolvajok közül kettőt tetten érni, a kik bevallották, hogy az összelopkodott árut Jászberénybe vitték és itt szabóknak s egyéb iparosoknak potom áron eladták. Az illetőknél házkutatást tartottak s egy esomó árut zár alá vettek. Az ügy Jászberényben annál nagyobb feltűnést kelt, mert az orgazdák nagybörészt gazdag és tekintélyes iparosok. Gödöllőn és Aszódon szintén több orgazdája van a betörő bandának. Újabb letartóztatás eddig még nem történt.

Megszökött az anyósával. Az anyósokra új világ kezd derengeni. Egy fordulat ez az „anyósok történetében“, mert anyóstól megszökni immár nem új, de anyóssal szökni a ritkaságok közé tartozik. Pedig hát ugy történt, — Verseczen — hogy Gyorgyits Iván megszöktette saját „édes“ anyósát. Feleségével régóta perpatvarban élt Gyorgyits. Sokszor megfenyegette az asszonyt:

— Meglásd csufot teszek veled — és meg is eselekedte.

Előbb tisztelettel elbucszott feleségétől, jó helyben hagyta a féltékeny kis asszonyt s aztán . . . aztán — uram irgalmaz — megszökött az anyósával. Hová? Eddig nem sikerült megítudni.

Temetés akadályokkal. Nyitramegye Csikós községében a napokban lett volna a temetése özv. Barna Józsefnének; az elhunyt özvegy azonban tagja volt a „rózsaleányok egyesületének“ is s így a rokonai díszes temetést akartak számára rendeztetni, a melyért azonban a község papja tiz forintot kért. De a gyászolóknak nem volt ennyi pénzük, a pap pedig nem akarta a halottat addig beszentelni, míg a taksát le nem fizetik. Végre is ugy kellett valahonnan a pénzt összekérezgetni. A gyászházban lefolyt jelenetek miatt az egész faluban nagy az elkeseredés a pap iránt.

Mari néni nótázik. A híres Jáger Mari néninek a vásárhelyi méregkeverőnek megjött a jó kedve. Visszahozta a gólya meg a fecske. Vagy talán még inkább, hogy a halálos ítéletet levették a kuria birái az ősz, konok banya feje felől. — Hivatalosan még ugyan nem olvastatott fel a méregkeverőknek az ítélet, hanem a maga esodás, külön telegráf-összeköttetése meg van a börtönök világának, mely bevitte a Mari néni ezellájába is az örömhirt. Sugva, lopva, a rabok titokzatos módján . . . Hogy nem lett bűnös fejére sem akasztófa, sem életfogytiglani fegyház kimondva. Ezt kellett, hogy megtudja a banya, mert napok óta már egészen felvidult, holott azelőtt a kötélről való féltében még enni sem akart. Néhány nap óta meg már olyan a jó kedve, hogy délelőtt még dudorászott, nótázott is a híres Jáger Mari, a ki az ördög konyhájában tanulta el a boszorkányi méregfőző tudományt.

Korhely ember sirja. Az ital ásta meg a sirját Egerben Sigárdi Józsefnek, a ki vagyonos gazda volt valamikor, de perlekedő szenvedélye minden vagyonából kiforgatta. Utoljára már napszámba járt dolgozni s a boritalban keresett vigasztalást. A minap este is mélyen talált belenézni a pohárba s késő éjjel bandukolt hazafelé. Részeg fővel beleesett az Eger patakába s ott a sekély vízbe belefult. Eleinte azt hitték, hogy meggyilkolták, de aztán kiderült, hogy iszákosságának lett áldozata.

A vajda emlékezete. Szerencsen a mult esztendőben egy véres verekedés alkalmával a esendőrök leszurták Kolompár János cigányvajdát. A vajdának nagy volt a tekintélye a népe közt s a szerencsi cigányok még most is siratják, sőt igen különös módon meg is ülik hetenkint az emlékezetét. Ilyenkor kivonulnak a vajda sirjához, muzsikálnak neki s végül egy liter pálinkát öntenek a sirjára a — lelkiüdveért.

Gyászlobogó április 11-én. A kis-orleoni falusi bíró Olariu Miklós az április 11-iki ünnep alkalmából gyászlobogót huzott fel a község házára. A különben jóra való községi lakosok megbotránkoztak a bíró ur eljárásán és lehuzták a tetőről a gyászjelvényét. Most az a hire, hogy a bíró urnak a törvénnyel is meggyülik a baja, mert a lugosi törvényszék pörbe fogja ökelmét.

Nem akart százéves lenni. Teplitzben a 99 éves Wahrhusen Johanna, kinek csak néhány napja hiányzott századik évéhez, a minap öngyilkossá lett. Kiment az aussig-templitzi pályaház mögé s egy víztócsába dugta a fejét, hogy megfulladjon, a mi sikerült is neki. Az öreg nő, ki rokonai támogatásával gondtalan életet élhetett volna, ismételtlen kijelentette, hogy ily hosszú életet nem bír elviselni, nem akar száz éves lenni s ha századik évének elérése előtt nem hal meg, öngyilkossá lesz. Ezt az elhatározását végre is hajtotta.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Mire való a borona s hogyan és mikor kell boronálni?

I.

Azt már megtudhatta minden gazda az eddig leirt dolgokból, hogy milyen ekével s hogyan kell szántani. De nemcsak egyedül szántásból áll a föld megművelése és előkészítése, mert hiszen az eke nem tehet mást, csak felszántja, felássza a földet. Az a föld pedig egyszerű szántás után még nem olyan, hogy abba mindjárt mindig vetni lehetne. A felszántott föld — mint azt jól tudjuk — mindig göröngyös, hantos, rögös. Néha kisebb a hant, puhább, mikor jó időben lehetett szántani, de néha nagy és kemény a rög, nem egykönnyen esik szét.

Ezt a rögöt kell szétzuzni, szétörni, hogy a föld egyenletes legyen s a vetőmag is rendes helyére juthasson. De ezt már ekével végezni nem lehet, ide más eszköz való, s ez a *borona*.

A borona fogai szétördelik a rögöt, elsimitják a földet s elvégzik azt a dolgot, a mit az eke már nem végezhetett. A borona az eke munkáját kiegészíti, helyrehozza, szóval a *borona az eke mestere*.

Hogy miből áll s milyen a közönséges borona, azt minden gazda tudja s azért ennek a szerkezetét és összeállítását itt csak röviden írjuk le. Inkább majd arról lesz szó, hogy milyen borona való a kisgazdának s azzal miképp dolgozzon.

Azelőtt általában, sőt a kisgazdák még ma is igen sok helyen a faboronát használták s használják. Ez a faborona rendszeren háromszög alakban összerótt fagerendákból készült, melyek még kereszt-rudakkal is össze voltak kötve, hogy erősebben összetartson az egész. A gerendákba hegyes vasszögek voltak bele illesztve s a háromszögű borona egyik csucsára volt téve a kampó vagy horog, melybe az ígás lovat vagy ökröt akasztották.

Ez a régi faborona, addig, míg mást nem ismertek, jó volt, de ma már csak legfeljebb a homokos földre való, mert bizony ez nem jól dolgozik. Nem pedig azért, mert a kemény hantot nem igen törli meg, járása nem biztos és a fogak nincsenek jól ráerősítve a keretre. Azután, mivel csak egy darabból áll, ha nagyobb hant kerül utjába, az fel-emeli az egész boronát, úgy hogy az összes fogak kijutnak a földből és addig, míg a nagy rögöt vagy szét nem zuzza, vagy azt a boronát vezető ember ki nem veszi a borona alól, nem boronál semmit, üresen jár.

Ha pedig gázos földön boronál és a gáz eltömi a fogakat, akkor megint nem dolgozik addig, míg a gáz onnan el nem tisztítja. Ezt pedig csak úgy

lehet, ha felemelik az egész boronát. Már pedig nem valami jó dolog az egész boronát folyton emelgetni. S végül azért, mert egy darabból áll, nem foghat bele minden foga egyenlő mélyen a földbe, különösen ha a föld nem egyenletes, hanem nagyon göröngyös vagy hepe-hupás, gödrös. Ilyenkor az az egytagu borona csak a nagy göröngyöket érheti, azokat próbálja elzuzni, de mivel ez sem sikerül mindig, leggyakrabban csak eltánczol a rögök felett és vajmi keveset boronál.

Éppen ezért az egytagu régi faborona nem jó eszköz. Van annál ma már sokkal jobb is. Ez a vasborona, mely tisztán csak vasból készült s melynek fogai vasgerendába vannak csavarokkal felerősítve, ha megkoptak, ki lehet onnan venni s újra megélesíteni, mi a faborona fogainál nem megy olyan könnyen. A vasborona azonkívül nem egy darabból, hanem több darabból áll, melyek rövid lánczeczal vannak egy közös ferhéczre akasztva. Ilyenformán jobban hozzá alkalmazkodhatik a borona a föld felszínéhez, nem szökhetik ki alóla a rög. Minden tag külön mozoghat úgy, hogy ha nagy rög is jut a borona elé, az csak egy részét emeli fel, a többi része a földön marad s boronál tovább. Ha pedig gaz tömi el a boronát, akkor nem kell az egész boronát megemelni, hogy a gaz kimaradhasson alóla, hanem csak azt a részét, hol a gaz megtorlódott. Könnyen lehet tehát tisztítani is. A vasborona erősebb, sokkal tartósabb mint a faborona, s mert a fogak rajta jobban vannak elosztva mint a faboronán s mivel jobban hozzáférhet mozgékonyasága miatt a földhöz, mint a faborona, sokkal jobb munkát is végez mindig, mint amaz.

Van már manapság annyiféle vasborona, hogy a gazda alig tud eligazodni köztük s éppen azért gyakran megesik, hogy vesz ugyan vasboronát, de nincs köszönet benne. Mert nem minden vasboronát lehet mindenféle földre használni. Aztán meg a boronának nemcsak hantot kell tudni törni, hanem simítani is, no meg vetést és kaszálót is boronálni. Éppen azért a gazda jól teszi, ha olyan boronát vesz, a melyikkel ezt a háromféle munkát elvégezheti. Ilyen borona rendszeren az úgynevezett *középnéhez* borona. Mikor a gazda boronát akar venni, akkor először is ismernie kell azt, hogy milyen műveletű a földje. Ha kemény, zsíros, nehéz műveletű, kötött földje van, akkor inkább valamivel erősebb fajtát választson, míg ha könnyű műveletű, lazább, homokosabb a földje, akkor a könnyebb borona is megteszi. De azért se tulságos nehezget, se igen könnyűt ne vegyen, mert ezzel csak fél munkát tud végezni. Legokosabban teszi a gazda, ha megírja a gépgyártosnak, hogy milyen földre kell neki borona. Azután küld idevaló középnéhez boronát.

Mielőtt egy újabb jőféle boronát itt leírnánk, előbb néhány szóval el kell mondani, *hogyan kell boronálni.*

(Vége köv.)

A ló életkorának meghatározása a fogakból.

A „*Független Ujság*“ egyik előfizetője a következőket írja:

„Az ez évi folyam 4-ik számában a lófog kupájának hamisításáról szóló felvilágosítások nekem is jó szolgálatot tettek, mert megmentettek egy súlyos adás-vevési csalódás'ól. Nem lehetne rajzok kíséretében azt is közölni, hogy mik a biztos jelei a fogakon a 2 és 8 év közötti időre eső életkornak?“

Dehogy nem lehet ezt közölni. Ime itt következik.

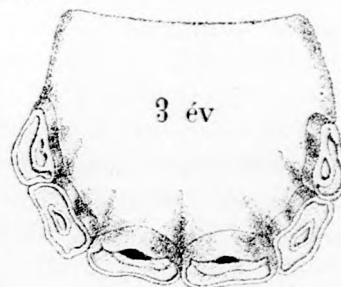
Rendes keménységű és szabályosan váltó és kopó fogzatot tételezván fel a lónál, a kétéves esikó alsó metsző fogai még tejfogak s mindegyikről le van kopva a kupa úgy, a hogy az itt levő és 2 évvel jelzett ábra feltünteti.

Félév múlva, mivel a legközbül álló két tejfog kiesik s állandó fog nő helyébe, 4 magasan álló, kupátlan és 2 alacsonyán álló kupás fogat látunk az állasontban úgy, a mint a 2½ évvel jegyzett rajz mutatja.

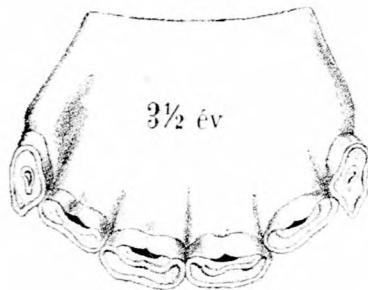

Másik félév múlva jobban is kibujván az az állandó két kupás fog, egy sorban állónak látjuk azt a többivel akként, amiként a 3 évvel jelzett ábra feltünteti.

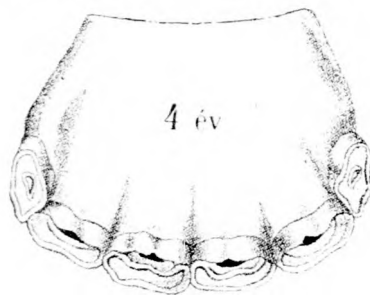

Ujabb félesztendő alatt kihull a másik két tejfog s helyébe nő a két állandó kupás fog, úgy, hogy 3½ éves korban 2 kupátlan sarokfogot és

4 kupás állandó fogat látunk az állcsontban, de azon utoljára kibujt 2 fog nem áll oly magasan mint a többi, hanem alacsonyabban, úgy, a hogy a 3¹/₂ évvel jelzett ábra mutatja.

További félév kell arra, hogy ezen két fog is sorba nőjön s az egész fogzat azt a képet mutassa, a melyet a 4 évvel jegyzett ábra mutat.

Monostori Károly.

(Vége köv.)

A denevérek haszna. A denevéreknek nálunk ismert valamennyi fajtája, az emberiségnek megfizethetlen hasznót nyújt, amennyiben a kertekre, földekre és erdőkre nézve oly ártalmas apró éji állatkákat kipusztítják, a melyek táplálékul szolgálnak nekik. Így kerekítik ki a baglyokkal és éjjeli fecskékkel az éneklőmaradarak érdemeit. S ez érdem jelentőséggel bír, miután az emberi munkásság éji ellenségei veszélyesebbek, mint a nappal ténykedők, melyek sokszor e figyelmet is kikerülik. Észlelés eredményeképp mondhatjuk, hogy egy denevér óránként körülbelül 20 nagyobb rovarot pusztít. A denevérek tagadhatlanul a növények pusztítóinak legfájdalmasabb irói közé tartoznak, melyek közül csak a sokszorosan ártalmas éji pilléket említjük, melyek hernyói a gyümölcsfákat lombjaitól fosztják meg, vagy a gyümölcsöt pusztítják el. A denevérek éji kalandozásaik alkalmával oly helyeket keresnek fel, hol a pusztítandók száma legnagyobb. A denevérek némely fajtája a vándormadarak természetét követi, amennyiben nyáron észak felé huzódik és télen a déli vidékre tér vissza. Ki tehát régi pinczékben, elhagyott épületekben, tornyokban vagy üregekben függő denevéreket talál, melyek téli álmukat alusznak, ne ölje meg azokat. Sőt éléskamrákban sem üldözendők, hol nem a szalonna kedvéért, de a melegség és a legyek ellen huzódnak meg.

MULATTATÓ.

Kiskirályné a lányom.

Lefelé utaztam az Alföldre. Véletlenül egy kocsiba kerültem özvegy Döme Péterné asszonyommal. Nagyon megörült a jó öregasszony a találkozásunknak. Hja, rég nem láttuk egymást s van egy kis igazság abban az állításban, hogy még a haragosok, ellenségek is megbékélnek gyakran, ha hosszú idők multán viszontlátják egymást. Az idő kioltja a lelkünkben a haragot, szívünkben az indulatot... Döméné asszonyommal pedig nem voltam én kutya-macska barátságban sohse.

Alig ismert reám, csak egyszer látott azóta, hogy mint rakoncátlan, pajkos diákgyerek, utoljára fosztottam meg kertjét az érésnek indult szőlőgereszdekből.

Azóta nagyot változott a világ sorja. Döméné asszony koromfekete hajfürteit megezüstözte az idő, gondozott szőlőskertje pedig pusztulásnak indult... Az ördög kötötte szőlőféreg megmászta a híres szőlőtöskéket, melyekről anno — nem is olyan régen, egy pár akó édesnedüt szüretelt le Döme uram. Hajh! de csupaszokká lettek ezek a kedves öreg szőlőtők! Olyik még hajt egy-egy vézna hajtást, de elsenyved az is, nem éri meg az aratást se.

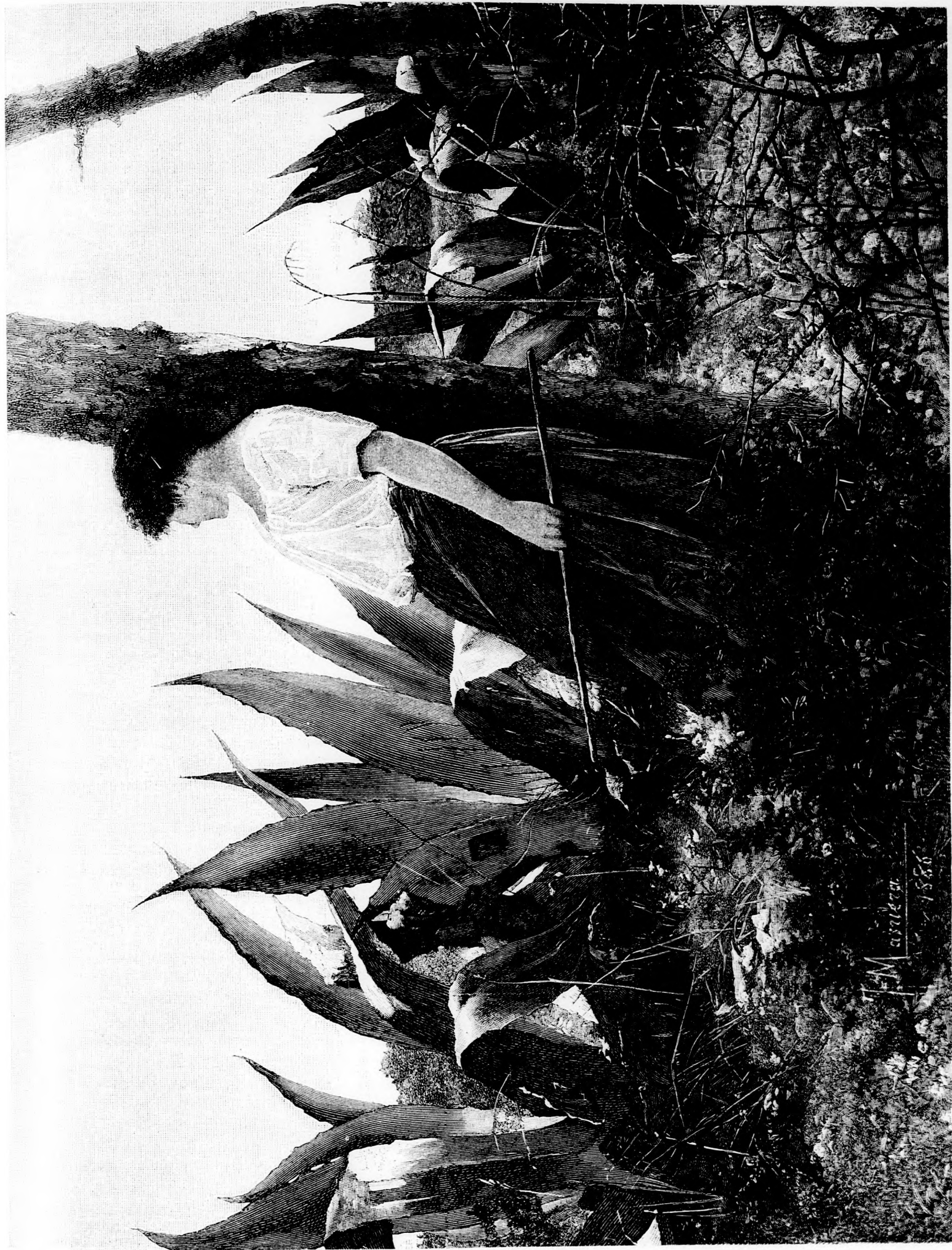
Átkozta, szidta tőle telhetőleg a jó néni ezt a csunya szőlőbogarat. Aztán könyhullatások özöne közt beszélte el Döme Péter uram gyászos kimulását.

— Mert meghalt bizony az is, nyugtassa lelkét az isten. A legutóbbi választáskor történt meg a szomorú eset. Nagy embőre volt a boldogult a nagyságos képviselő urnak és hát mi tagadás, — szívelte egy kiesít az italt is, — sokat ivott a pártvaesorán s hajnalban halva hozták haza: elesett a Sugár Gabi kötornácának a lépesőjén a szentem és menten kilehelte a lelkét.

Biz' azóta nem gyarapodik, hanem fogy a vagytonka. Elárult nagyon a Döme-porta, gyászos özvegyiségben tölti napjait.

Mikor pedig kérdeztem tőle, — hogy mi járatban volt idefönt, — apró szürke szemei felesillantak s csodálkozva kérdé:

— Hát nem tudja? Nem járatos a lányomékhöz? A Mariékhoz? Hü, kiskirályné az én lányom! nagyon jól megy dolguk! Itt laknak Pesten, a képviselő ur besegítette valami jó zsiros hivatalkába a vasúthoz; nem hiába volt még se olyan jó embere a képviselő urnak az én boldogult uram. A hályogos Biezóknak a fia vette el a lányomat. Tudja, az alvégi Biezók-familiába keveredtünk bele; még ez is meg kellett érnem öreg koromra nekem, de hát nem tehettem semmit, megvette az eszét a Marimnak ez a Biezók Pista, a ki a megyeháznál irnokos-

Spanyol pásztorleány.

kodott; az igaz, hogy helyre egy legény volt, de felvihette volna legalább fiskálisságig. Hát igazán nem volt még náluk? No, ha visszamegy Pestre, el ne mulasztja, majd iratok a Marimnak.

A jó néni csodálkozott azon, hogy nem látogattam még meg az ő véreit. Persze nem gondol arra, hogy a fél vármegyénk már ide fönt van, ki itt, ki ott, a miniszteriumokban, vasutnál, postánál, pénzügyintézeteknél. S ha sorra kellene vizitálnom, hát jutna minden napjára az évnék két látogatás. Mintha egyéb dolgom se volna!

— Ugy bizony, kiskirályné az én Marim. Nagyszerű a lakásuk; három szoba és mellék helyiségek a negyedik emeleten. (A néni az azt hiszi, hogy annál gálásabb minél magasabb kontignációban lakunk. Szegény néni!) Tartanak szobalányt, kis dajkát, nagy dajkát, mert az istenáldás is beköszönt majd nem minden évben. Most született az ötödik gyerek, mind fiú. Mind olyan szösze, mint egyáltalában a Dömék. Jaj lelkem, szinte holtra ijedtem, mikor a saját ábrázatomat megláttam a fényesre csiszolt padlón! Ugy kell azon lépni, mintha tojások közt járkálna az ember, vigyázva, nehogy elesusszék. De nem is nagyon sokat sétifikáltam én, hanem leültem egy jó puha ülésű karosszékbe — a mit a Marim fotelnek nevez — s ott ültem és bámultam naphosszat. Annyi szép butor, drágaság, finom edények, szőnyegek! Hát még a lányom, a Marim ruhái? Mikor felöltözik olyan, mint valami grófné! Csak ezt láthatnák most a Csuryék és a Lehotayék, a kik mindig lenézték a familiánkat, — tudom elkékülénének, zöldülnének az irigységtől?

— Egy dolog azonban nekem még sem tetszik sehogyse! — szólta a néni közelebb hajolva hozzám.

— Tudja, olyan könyveket tart a Marim, mint a melyben odahaza tartja nyilván a rektor az iskolaköteles gyerekeket. Ilyen könyvekkel megy a család a mézvárosba, matralistához, boltoshoz, ruhásához, kereskedőhöz. Aztán pénzt nem visz sohasem. Egy-két napig csak elnéztem, de aztán nem állhatam meg szó nélkül.

— Hát pénzt nem adsz a bevásárláshoz? Tán nem adódik minden ingyen? — De azt mondta a Marim, hogy könnyebben esik így egysummában fizetni, mint krajezározni, garasozni.

— Pedig én tudom, — mondta aggódva a néni, — hogy az a boltos, meg az a matralista egy rovás helyett kettőt is huz néha!

A vonat megállott, felhangzott a kalauz harsány hangja, hogy: Székhát! Másfél perc! Döméné aszszonyom sajnálkozva szállott le, szeretett volna még tovább beszélgetni, de ő már hazaért, elbucuztam tőle köszöntve a földieket s ő szívemre kötötte, hogy meglátogassam a leányát, a ki — kis királyné.

A törpék országában.

— *Diri Sándor földalatti utazása és kalandjai.* —

IV.

A megérkezés. (Folytatás.)

A mint hosszú, mély álmomból felébredtem, meglepetten néztem körül. A barlangban világosság derengett. Izgatottan dörzsöltem szemem: nem álm-e ez még mindig. Hogy tévedhet ide a napfény, sok mértföldnyire a föld alá? Vagy az történt velem, a mire oly rettegve gondoltam, hogy utat tévesztettem s visszatértem a kiindulási ponthoz, a föld felszínére?

Bizonyos, hogy ennek kellett történnie. Négy napi küzdelmes gyaloglás után ismét ott vagyok, a honnan elindultam és nem láttam mást, mint egy holt birodalmát a vak sötétségnek. Fájdalmas levertséggel töltött el ez a tudat, pedig talán örülni lett volna okom Isten szép napjának, mely hívogatóan, biztatólag mosolygott reám, átszűrve egy kis sugarát a barlangnak meredélyesen felfelé vezető torkolatán keresztül. Odaállottam s néztem sokáig az égboltnak azt a tenyéryi foltját, a melyet a barlang csatornáján keresztül látni lehetett. Bizony mégis csak jól esett nekem ez a látvány, 100 órai vakondoskodás után.

Hát ma már idáig jutottunk, most jertünk vissza. Azzal hozzáálltam serényen a felszállás munkájához. A mi nem volt könnyű dolog. A barlang sziklafalain lépcsőket kellett készítenem, hogy egy-két métert nyerjek előre; néha a kötéllel segitettem magamon, azt ügyesen megakasztva a sziklafal egy-egy kiálló részén, felkapaszkodtam rajta macskamódjára; ha a kötél lecsuszik s leesem a hátamra erősített nagy súlyllyal együtt, meg sem álltam volna a paradicsomig. Hosszu erőfeszítés után eljutottam a csatorna felső, szűk torkolatához; attól kezdve kiöblösödve, könnyebben mászható lejtős falai egyenesen a szabadba vezettek. Még néhány kapaszkodás — s czélnál voltam. Lábaim alatt mélység tángott, fejem fölött a szabad égbolt. De milyen égbolt volt az! Vakítóan világos aranyárga színben ragyogott az ég, mintha egy óriási nap ölelte volna át az egész látóhatárt. Én valósággal fürödtem a perzselő napsugarakban; soha ilyen kánikulát még nem értem meg. No ez nagy természeti csoda lehet — *töprengtem* — majd ha hazajutok, megtudakolom az okát a papunktól. Hanem most mindennek előtt árnyékba magyar.

A mint a szemem egy kicsit hozzászokott a ragyogó fényhez, körülnézegettem. Egy hegyormán voltam, de nem ott, a honnan elindultam. Ez egészen más vidék volt. Ugy látszott, mintha egy óriási völgyben lennék, a melynek a közepén emelkedett az én hegyem. Óriási, félgömbalaku teknőhöz hasonlított ez a völgy, melynek falai köröskörül szabályosan emelkednek, mignem a látóhatáron teljesen

elmosódnak. Gyönyörű mezőségek s cserjések díszítették ezt a nagy katlant; a növények színe haragoszöld volt, de jobban ragyogott az a zafirnál; a réti virágok mint apró, fénylő drágakövek gazdag szinompában villogtak elő a zöld szőnyegből, itt-ott apró tavaeskák terültek el, a víz színe hasonló volt a folyékony ezüstéhez. Rikító sárga, kék, vörös állatkák (talán lepkék voltak) röpkedtek, játszottak a millió meg millió aranysárga napsugárral. Olyan volt ez, mint a tündérmesék világa.

A látottaktól megigézve, gondolkodás nélkül, álomkóroshoz hasonlóan haladtam lefelé, a hegy lejtőjén. Még a levegő is olyan illatos, ózondus volt, hogy megrészedtem tőle. Szívem hevesen dobogott, pihelve vettem a lélekzetet és báméskodva néztem a természet véget nem érő, ismeretlen szépségeit. A hogy az öntudatnak egy-egy visszatérő sugára megvilágította elmémet, az a gondolat ébredt bennem, hogy tündérorszámban járok, vagy talán meghaltam s ez a paradicsom, az emberi hit megtestesülése.

Valami roppant a lábaim alatt s meglódultam. Felocsudtam egy pillanatra s rémülten kapaszkodtam kezeimmel valami szilárd tárgy után.

Késő volt. Egy nagy köztömb megcsúszott lábaim alatt s én talajt veszítve, tehetetlenül gurultam után a meredek hegyoldalon. Még egy kétségbeesett kiáltás tört elő belőlem: „Segítség!”

Azután elveszítettem az eszméletemet.

(Folyt. köv.)

Képiünkhöz.

Spanyol pásztorleány. Spanyolország meleg égőve alatt hevesebben dobbannak a szívek is, a spanyol népről el van ismervé, hogy az a lobbanékony, hirtelen, heves vérmérsékletű nép. Kiváltképpen áll ez a gyengébb nemre: a nőkre, a kik Spanyolországban rendkívül szépek, dus fekete hajzatuk, villogó fekete szemük, takaros helyre egy nép. Legfőképpen a spanyol pásztorélet az, mely megragadja az odavetődő idegenek figyelmét; Spanyolországban a pásztorokást nem csak férfiak, de nők is végzik s a hegyek között csattangoló idegen nem egyszer bukkan nyáját őrző szép spanyol pásztorleányra. Mai képiünk szintén egy ilyen pásztorleányt ábrázol, a ki a lószok és kaktuszok között a fasudarához dölve ábrándozik, nyilván a távol vizekre elhajózott kedvesére gondol, hogy vajjon hű marad-e hozzá a messzeségben is és azon, hogy milyen nagy szenvedélyvel szoritja őt majd kebelére a tengeri utjáról visszatérő szerelmese?

LEVELES-SZEKRÉNY.

K. B. urnak. A gazdatiszt félévi felmondási időre jogosult. Ha a lakás a fizetésbe befoglaltatik és az uraság a felmondási idő letelte előtt való távozást kívánja, akkor vagy a természetbeni lakást, vagy annak megfelelő pénzürtéket a járásbírósnál kell perelni. — B. I. urnak. Jászkarajenő. A dinnyemagot legjobb áztatás

nélkül a fészkekbe tenni. Ha korán akar dinnyét úgy a fészkek aljába friss trágyát tegyen és a fészket éjjelre takarja le, így a fészkek úgy működik, mint a melegágy, a magvak hamar kiesiráznak és a növénykék gyorsan nőnek. Ezt az eljárást persze csak kevés fészeknél lehet gyakorolni, a szántóföldi dinnye termelésnél nagyon körülményes volna. — **Rónay Béla** urnak. Gazdatiszt állások hirdetésére a „Köztelek” cz. gazd. szaklap a legalkalmasabb. Kiadóhivatala Budapest, IX. Üllői-ut 25. sz. a. Sorsjegyeiről legközelebbi számunkban. — **Hangyási József** urnak. A szőlőt fakadás előtt permetezni fölösleges. Elegendő ha az első permetezés a fakadás után — mikor a hajtások már 10 cm. hosszúak — végezteti. — **Papp János** urnak. Ha az urbéres gazdaközönségnek a használt terület haszonélvezeti joga telekkönyvezve van, területüket az uradalom el nem adhatja és a téglagyár ki nem sajátíthatja. De ha a haszonélvezeti jog nincs betáblázva, akkor bizony az uradalom az illető területet eladhatja még az urbéres gazdaközönség beleegyezése nélkül is. Legfeljebb más terület átengedésével fogja önöket kárpótolni. Forduljanak egy megbízható ügyvédhez. — **Patkó Jónás** urnak. Ha a párbér bármily magasan volt is a község által megállapítva, azt köteles megfizetni. Miért hagyta tartozását annyira felgyülni? A lelkész jogosan járt el, mert hisz neki is élni kell, ámbar ha különben elegendő jövedelme van, a szegényebb híveinek tartozásukból el is engedhetne és meg vagyunk győződve, ha szépen megkéri őt és csakugyan van oka az elengedést kérni, a lelkész jószántából is meg fog kevesebbel elégedni. — **Kiss József Henrik** urnak. Csodáljuk, hogy a magyar földhitelintézet nem válaszolt. De Ön talán nagyon türelmetlen, annyi ott a dolog, hogy azonnal bizony nem válaszolhatnak, legyen hát türelemmel. Más intézetet nem ajánlhatunk. — **W. J.** urnak M.-Berény. A kártékony rovarok ellen hatékony szernek bizonyult a Thanaton (dohánylugviz-kivonat). Megrendelhető a Magyar Dohány-Kereskedelmi részvénytársaságnál (Budapest, Nagykorona-uteza 16). Egy 1300 grammos doboz ára 1 frt, a mely mennyiség 50 liter vízben hígítandó fel, az így előállott oldattal való fecskendezés után elpusztulnak a rovarok. Erről már többször bőven írtunk. — **F. J.** urnak. A esendőrörsvezetőknek nőülés előtt igenis ki kell mutatniok, hogy bizonyos vagyon fölött rendelkeznek, a mely családját a legrosszabb esetben is biztosítja a végső nyomorúságtól. Ez a biztosíték 6—800 frt, a mit ingatlanra való betáblázás alapján is kimutatottnak tekintenek. A kauczió betáblázásával azonban nem lesz jó tréfálni, mert ebben az esetben a biztosított által kiállított ellennyilatkozat, mint a kinstár kaucziókövetelésének kijátszása, igen könnyen semmisnek tekinthető. — **K. J.** urnak. A mentő-sorsjegyek huzása május hó 27-én lesz. — **G. S. N.**-Beeskerek, **Sz. D.** Orosháza, **W. L.** Bogojeva, **Sályi menyecske.** Sorsjegyeiket nem huzták ki.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.	
Gőzcséplők	Pontos cím: ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR részvénytársulat BUDAPESTEN.
	Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodáshoz szükséges összes gazdasági gépeket gyártja.
Borpresek	Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni. RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.
Vetőgépek	Szecsavágók Morzsolók

Betiitalány.

Messze, igen messze, Ázsia kellő közepén volt az Abomár király birodalma. Boldogan éltek benne az emberek, mert nagyon ritkán volt valami izgalom ebben a szép országban. Csak minden évben egyszer volt...

A talány megfejtői között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.

Megfejtési határidő május 8.

Lapunk 16. számában közölt számrejtvény megfejtése:

Madarat tolláról, embert ruhájáról lehet megismerni.

Helyesen fejtették meg: Vinkler Árpádné, Koleszárits Ferenczné, Kiss Anna, Nikodem Vilma, Kovács István, ifj. Marits József, Hagymás János, Koleszárits Ferencz, Bódi Ferencz, Gombkötő N. János, Vöröss Endre, Cs. Árvai János, Erős Kálmán, Terray Béla, Nagy Simon, Szoboszlai Gyula, Füst M. Sándor, Unger Kornél, Farkas Pál, Kiss Illés, Sárkány Alajos, Gulner Mihály, Veér Lajos, W. Kiss Sándor, Mozsai Mihály, ifj. Lengyel Ferencz, Klein Emil.

A sorshuzásnál Vöröss Endre ur (Debreczen) neve jött ki elsőnek, a kinek a kitűzött jutalom gyanánt Jókai Mór: „Új földesur” ez. regénykötetét megküldtük.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, április hó 30-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg tiszaviléki 12.85 frttól 13.65 frtig, pestviléki 12.80 frttól 13.60 frtig, fehérmegyei 12.85 frttól 13.65 frtig, bácskai 00.00 frttól 00.00 frtig, bánási 00.00 frttól 00.00 frtig.

ORSZÁGOS MAGYAR

KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vivta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A szövetkezet elfogad

6 és 12 évre szóló jégbiztosításokat

is és a feleknek 6 éves biztosításnál 10%, 12 éves biztosításnál 20% **díjengedményt** ad, mely a díjból évről-évre levonatik. A jégbiztosítási feltételek mindenben a gazdák kívánalmainak felelnek meg.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal termésüket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság Budapestben**, (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek.**

SÁR

Rozs 70—72 kg. 8.80 frttól 8.90 frtig.

Árpa: *takarmánynak* 60—62 kg. 6.60 forinttól 6.90 frtig *égetni való* 62—64 kg. 7.00 frttól 7.50 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 8.00 frttól 9.50 frtig.

Zab 39—41 kg. 6.90 frttól 7.20 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 5.40 frttól 5.50 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	20.60	20.20	19.90	19.20	18.80	18.30	17.60	15.60	13.50

Buzakorpa, finom 4.00—4.20, durva 4.00—4.15 frt zsákkal együtt **Marhavásár** fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökört* 317—355 frtig; *középmínőségűt* 270—295 frtig; *gyenge minőségűt* 200—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökor jobb minőségű*, mm.-ként élőszuliban 27—31 frtig, *hízott magyar és tarka ökor közepmínőségű* 29—26 frtig. *Fejős tehén*, magyarfajta 100—180 forintig, tarka 85—145 frtig darabonként. *Élő borju* 1 kgr. élőszulért fizetnek minőség szerint 32—44 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussulért fizetnek 46—60 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élőszuliban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehez sertésért 59—60 frt., vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 58—59 frt.

Baromfivásár. *Lud*, sovány, páronként 2.00—3.00 frtig, *kacsa* 2.50—3.50 frtig, *tyúk* 1.20—1.80 frtig, *csirke* 50 kr.-tól 140 krig, *kappan* 2.60—3.00 frtig, *pulyka* 3.50—5.00 frtig.

Vegyesek. *Tojás* 100 db. 2.30—2.50 frt. *Szalonna* 80—85 krajczár. *Vaj* Ia. 110—120 kr., IIa. 100—110 kr. *Olvasztott vaj* 60—60 kr. *Méz sárga csurgatott* 40—70 kr. *Burgonya sárga* 2.65—3.50, *rózsa* 2.60—3.20, közönséges 75—85 kr., *paprika* 30—50 frtig, *hüvelyes paprika* 18—52 frtig métermázsánként.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 19.00—24.00 frt, *fejavitott juh* 18—11 frt, *kiverő juh* 7.00—9.00 frt, *kecske* 6—7 frt.

Egyéb magok: *mák* 24—34 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.90—7 frt, *apró* 7—11.00 frt, *tarka* 6—6.60 frt, *lencse* 8—9 frt, *borsó* héjas 10.50—13.60 forint, *köles* 4.75—4.75 frt, *kendermag* 7.95—8.00 frt, *repce* 13.00—13.50 frt. *löhére* 45—50 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.00—2.60 frt, *muhar* 2.00—2.70 forint, *szupszalma* 1.80—1.90 frt, *alomszalma* 1.30—1.30 frt.

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 11—18 kglként 84—92 frtig, *tehénbőr száraz* 84—92 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 32—37 frtig, *tehénbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 33—41 frtig. *Juhbőr* gyapjas, páronként 32—34 frt.

Az Országos Magyar Gazd. Egyesület

a lótenyésztés emelésére alakult r.-t.-gal

f. évi márczius 29., 30. és 31-én, ugyiszintén május 15., 16 és 17-én

Budapest a „Tattersall”-ban

(Külső Kerepesi-ut 17—19.)

a keleti pályaudvarban álló oldalával szemben

luxus lóvásárokat

rendez.

Tenyésztőktől bejelentések márczius 15, illetve május 1-ig a Tattersall titkárságához intézendők, honnét kívánatra bejelentési lapok a hátlapjaikon foglalt vásár szabályzatokkal egyetemben a bejelenteni óhajtoknak készséggel megküldetnek.

A vásár katalogusai a terminusokat megelőzőleg 5 nappal kaphatók lesznek.

Május 25-én díjlovaglás és ugratás, valamint lovas tornajáték tartatik, melyre a nevezéseket stb. illetőleg az O. M. G. E. titkársága (Budapest, Köztelek) ad felvilágosításokat.

A rendező-bizottság.

Bergl Simon ur

Somogy-Szillban, a

„SZENT-ANDRÁS“

jegyü ezüst-azélcaszkák egyedüli szétküldője.

Képes árjegyzéket és gyűjtő-ívet — ki egy levelező-lapon hozzá fordul — bárkinek ingyen küld.

Együttal bemutatok néhány köszönő- és dicsérő-levelet:

Tek. Bergl Simon urnak, Som.-Szil.

Kérem azon jó kaszából ismét 9 drb. 80 cmt. és 1 drb. 85 cmt. azonnal postán, utánvétellel küldeni, mert az eddigiek nagyon jók lettek, remélem, mostani rendeléseim is jók lesznek, ha a nép kipróbálja, még többet is rendelék.
Tisztelettel

Farkas István, Jász-Apáti.

Ezennel megrendelek Bergl Simon urtól jótállás mellett, összesen 25 drb. kaszát és 25 drb. fenőkövet, 75 cmtereset, a nevek ráírásával, de csakis Szent-András legyen, mert Szent-Antal nevűt nem fogadok el.
Tisztelettel

Szabó József, Kőpecz.

Tekintetes ur!

Tessék kérem 13 drb. 85 cmt. kaszát küldeni, de jót, és majd fogok rendelni 30 drbot, hogyha bevált kaszát küld, mert hallottam jó hírnevét és már több embert összegyűjtöttem.
Tisztelettel

Máté Mihály, gépész-kovács,
Magyar-Szék.

Tekintetes Bergl ur!

A mai postán ismét megrendelek öntől 6 drb. kaszát, mely Szent-András jegyü legyen, ne hogy úgy járjunk, mind akik Szt.-Antal jegyüt rendeltek, kaszáit igyekeztem földmives

társaim között ajánlani, de többet nem bírtam gyűjteni, mert félnek, hogy úgy járnak, mind akik nem öntől rendeltek.
Hazafias üdvözlettel

Hegedüs Mihály, Csongrád.

Tisztelt uram!

Kérem, ha lehet, a következőket 1 drb. ráadással elküldeni, mivel a sok bécsi ügynök elárasztotta olcsó kaszáikkal a népet nálunk is és mint megbánták, hogy így becsapódtak, miután az ön Szt.-András kaszái igen jók, kérem alássan küldeni 5 darab 80 cmt. á 1 frt.

- 1 gyémánt élesítő 50 kr.
- 1 üllő és kalapács ... 80 kr.
- 1 amerikai kaszakő ... 25 kr.

Tisztelettel

Ádám János,

Bukovina, Józseffelva.

Igen tisztelt Bergl Simon ur, Szil.

Miután már több aratók ajánlották az ön kaszáit, tehát próbára most nem rendelék többet, csak 2 darabot a Szent-András kaszákból, mert én mint gyűjtő, magam is hozattam a híres Villám-kaszákat, de csak annyit ér, mint egy 20 kros csalán-kasza, meg a múlt évben szinte hozattak Sóhr József somogy-szilli kereskedőtől 10 darabot, de csak kettő vált be, kérve kérem Nagyságodat, hogy jó kaszát küldjön a nyáron, kell 70 darab.

Tisztelettel

Doktor István, földmives,
Mindszent.

A NAGY KRACH!

New-York és London nem kimélték meg az európai száraz-földet és ezért egy nagy ezüstárúgyár indítatva érezte magát, hogy az egész készletet csak a munkacsoport egy kis kárpótlása ellenében eladja. Én meghatalmazva vagyok ezen megbízást teljesíteni. Én tehát bárkinek megküldöm a következő tárgyakat pusztán a kárpótlásért, **6 frt 60 krért**; és pedig:

6	darab	finom asztali kést, valódí angol pengével,
6	„	amerikai szab. ezüst vellát egy darabból,
6	„	„ „ „ „ ovókanalat,
12	„	„ „ „ „ kávéskanalat,
1	„	„ „ „ „ levesmerőt,
1	„	„ „ „ „ tejmerőt,
2	„	„ „ „ „ tojás-serleget,
6	„	angol Viktoria-tálca,
2	„	igen hatásos gyertyatartó,
1	„	teaszűrőt,
1	„	finom cukorporzó

44 drb összesen 6 frt 60 kr.

Mind a fenti 44 tárgy elébb 40 forintba került és most csak **6 frt 60 kr.** minimális áron kapható. — Az amerikai szabad. ezüst egy kívül-belül fehérém, mely ezüst színét 25 esztendőig is megtartja, a miért szavatoltatik. Legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem csalás. Kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt, bárkinek, kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni és senki sem mulassza el azt a kedvező alkalmat, hogy ezen diszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

alkalmi és nászajándékul,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas.

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-NÁL az egy. amerikai szab. ezüst-
gyárak főigazgatója
Wien, II., Rembrandtstrasse 19-17. Telefon 7114.

Szétküldés a vidékre utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

Ehhez **TISZTÍTÓPOR 10 kr.**

Valódi csak az oldalt látható védjeggyel (egészségi fém).

Kivonat az elismerő levelekből:

A küldeményt megkaptam s nagyon meg vagyok vele elégedve, kérek még egy küldemény remek garnitúrát 6 frt 60 krért. Kolozsvár, **Báró Bánffy**.

A remek garnitúrával teljesen meg vagyok elégedve. Laibach **Bartusch Ottó**, kapitány a 37. gyalogezrednél.

A küldeményt megkaptam és azzal teljesen meg vagyok elégedve, kérek még egy ugyanilyen küldeményt. Bozovics, **Keresztes Sándor**, főszolgabíró.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték három-negyed részéig 20-60 év közti időre **készpénzben**. Birtokos felmondhat, pénztintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. — **Lebonyolítás legrövidebb idő alatt.**

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. — **Semmi előleges költség.**

Minden felvilágosítás **díjtan**. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjéből, hatóságok, testületek és a legtekintélyesebb földbirtokosok által okmány szerűleg ajánlva van.

Permetező, kihúzható légkazánnal, kocsira szerelt nagy permetező. — Támaszul szolgáló övszíjat permetező hordásánál. Lámpát a szőlőmoly befogására. — Lővelő dardát a szőlőmoly ellen — Szénkéreg fecskendő, kénporozót stb — Gyári áron szállít

IG. HELLER, Bécs, II., Praterstrasse 49.

MAGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB ES LEGJOBB HIRNEVŰ ORAUZLETE.

Alapított
1847.

Brausweller János

*37 évig a legelső és legelső
37 évig a legelső és legelső
37 évig a legelső és legelső*

ORAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAI
RÉSZELETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bermentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb. utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

MÉHÉSZET

a legszebb foglalkozás.

Kérjen
Képes árjegyzéket
(ingyen).

JÓÓ ISTVÁN
kereskedelmi méhtelepéből

Komárom.

— 3 havi hitel. —

Tessék figyelni.

A tiszta gazdaközönségnek egy nélkülözhetetlen és legtöbbször használt szerszáma a kasza, a jó kasza egy kincs; a rossz kasza egy olyan nyíl, a mely nem érdemi meg, hogy kézbe vétessék. Mindenki meg van arról győződve és mégis vakon hisz a cifra nevekkel felavatott kaszákban és magukat érig magasztaló elárúsítóknak. Az egyedüli kasza, mely eddig minden tulajdonosát várakozáson felel kielégítette,

a **Szent-Antal**

kasza,

mely méltán megérdemli a nép kaszája czímet, mint a hogy sok vidéken nevezik.

Ezen kasza elismerésének egy nagyobb részét szűrés, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatraméltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönség kívánásának, mert a „Szent-Antal” kaszának erős nyaka, igen vékony pengéje van és egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva; nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ezáltal a kasza hátulja rendesen lágyul.

Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent Antal” kaszával nem jöhet elő, mert az már ki van kalapálva és kipróbálva lesz a gazdaközönségnek átadva.

A „Szent Antal” kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át lehet dolgozni és egyetlen kaszák-fésszel 120—150 lépésnyire akár a legkeményebb és legsűrűbb hegyi fűben is kaszálni.

Minden darabért jóállást elvállalok és a meg nem felelő kicserélem.

A „Szent Antal” kasza árai:

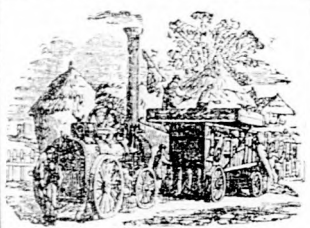
	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú.
1 fnt.	1.05 kr.	1.10 kr.	1.15 kr.	1.20 kr.	1.25 kr.	1.30 kr.	

5 darab rendelésnél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésnél egy kasza ingyen. — Megrendelhető:

SOHR JÓZSEF úrnál Somogy-Szill.

Képes árjegyzéket ingyen küldök.

Hazánkban a kaszakezsedők nagy mérvben üzik a szédélgést és az üze kedést. Es miután a „Szent Antal” je yú kaszámmal, melynek híre róptében bejá ta az egész országot, a szédélgőknek egy kissé a körmükre koppantottam, azt mindenféle furtanggal utánozzák és el akarják hitetni, hogy őcska portékájuk valódi „Szent Antal” kasza. Ezzel szemben kijelentem, hogy Magyarországon sem ügynököt, sem elárúsítót nem tartok és a valódi „Szent Antal” je yú kasza csak nálam kapható.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítészet

Budapesten, V. ker., Külső váczi-út 46. szám.

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigynöke ajánl utolérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” őrlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- fémagas- és vāmörió-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák feállítástát.

Árjegyzék ingyen és bermentve.

Mult évi forgalom: 25,223 mm.

Felhivjuk

a t. cz. gazdaközönség

figyelmét

a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

A bejelentéseknek eléggé korán való beérkezése esetén a cég annál nagyobb versengést biztosíthat ezen aukcziók részére, mivel még a téli hónapokban ébreszti a bel- és külföldi vevők érdeklődését.

Mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S Társa

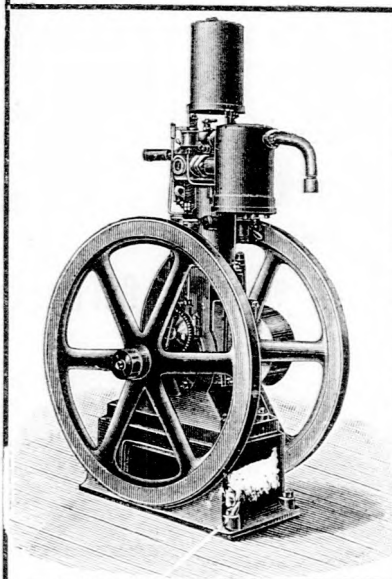
Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzinmotoraink,

petroleum és benzin
lokomobiljaink
(Bánki és Csonka szab.
rendszere.)

**adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

Hatósági engedély
nélkül
bárhol felállítható.
nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.

Árjegyzéket kívánatra küldünk.

Horváth István

mezőgazdasági és varrógépek, órák és óralánczok gyári raktára **BERHIDÁN.**

Jellegé „Győzzön a jobb!”

Nyilvánvaló dolog, hogy fényüzési s kényelmi cikkek tárgyában bővelkedik társadalmunk, de hogy a testi erőt igénylő nehezebb munkák megtételére hivatott egyének könnyebbségéről és kényelméről aránylag gondoskodva lenne, amilyen például általában a kaszálás, az még manapság is a forró óhajok közé tartozik.

Több évi beható kutatás után egy stájer és egy angol gyárosnak sikerült ezüst-angol-acézel mes'ereségben uton való összekeverés által oly jeles kaszákat előállítani, amelyekről teljes joggal elmondhatni, hogy velők kényelmesen, önmegkímélőleg, játszva lehet dolgozni.

Ezen párfjukat ritkító kaszákat

„Kossuth Lajos kaszák“-nak

nevezik, mely hangzatos elnevezést méltán meg is érdemlik, mert egyszeri kikalapálás mellett három napig tartó legerősebb hegyifű-kaszálás után is megtartják csorbitatlanul vágó élüket, naponta csak kétszer-háromszor kell megfenni s szerfölött könnyűek.

Magyarországon a „Kossuth L.” kaszából mult évben körülbelül egynegyed millió darab kelt el, amit beigazol azon tényállás, hogy amely községekben kézen forognak és ismeretesek e jeles kaszák, ott kizárólag csak „Kossuth L.” kaszákat rendelnek meg, még pedig tömegesen s másfélüket ajándékba sem fogadnak el.

A „Kossuth L.” kaszák árai:

70	75	80	85	90	95	100	cm. hosszú
—,80	—,85	—,90	—,95	1.—	1,05	1,10	frt o. é.

Tíz drb. megrendelésnél a gyűjtő ráadáskép egy ingyen drbot kap bérmentes elszá litással.

Méltóztassék tehát a nagyérdemű gazdaközönségnek a fentebbiek valódiságáról magának meggyőződést szerzendő, előljáróban kísérletképen csak egy próbarendelményt czégemnél megenni, amely a nem tetszőket cserében visszaveszi s biztos vagyok benne, hogy jövőre minden más fajta mellőzésével kizárólag csak a „Kossuth L.”-féle kaszákat fogja használatba venni.

Az érdekközösség s egymáshoz való keresztény felebaráti jóindulat azt sugallja, hogy minden szükségleteinket csak a legkitünőbb, legezészerűbb, mint leg-jánlatosabb eszközöket hozzuk közforgalomba, szem előtt tartva azt, hogy keresztény gyár gyártja s keresztény cég hozza azokat forgalomba, miért is ez első sorban felkarolandó és pártolandó, nem pedig holmi Jordán-féle svinlerkereskedő iparlovagok, kik a saját maguk előnyét, nem pedig a testvér magyar gazda érdekét tekintik.

Kérem e részben a n. tisztelt gazdaközönség szives pártfogást, egyidejűleg adva kimerítően tájékoztató értesítést, hogy cséplőgépek, bakerrosták, vető-, szecskavágó- és daráló-gépek, sacekék s egyéb e szakbavágó tárgyak (valamennyi szolid angol-acézel gyártmány) mindig készletben tartatnak czégemnél s olcsóbban adatnak el, mint bármely más czégeknél, keveset mondva: 20 százalékkal és jutányosabban, sőt előnyös részletfizetés mellett is kaphatók és beszerezhetőek, mely után szives szolgálata-készen állva, vagyok a nagyérdemű gazdaközönségnek

hazafiai tisztelettel

Horváth István.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15—20 cm.

Talaj minősége: Jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A MAUTHNER-féle

hirneves

konyhakerti és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban a törvényesen bejegyzett

Medve védjeggyel

valamennyi nagyobb vidéki

fűszer- és vaskereskedésben kaphatók.

A Budapesten Andrásy-ut 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** czég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, amely csomagok ragasztva, a medve ábrával és a **MAUTHNER** névvel vannak jelölve, úgy a mint a rajz itt mutatja.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utcza 31.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a világ legjobb s eddig felülmulhatatlan és legtökéletesebb, a tartósságánál fogva a legolcsóbb permetezőgép a „VERMOREL“-féle valódi

ECLAIR

peronospora permetező mely eddig minden versenyénél az elsődíjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő szövetkezetünkél.

Ára 20 forint csomagolással.

AUSSIGI I^a. „RÉZGÁLICZ“

jegeczekben vegytiszta a peronospora elleni védekezésre a gyakorlatban eddig legjobbnak bizonyult gyártmányt és egyéb permetező anyagokat szavatolás mellett, úgy szintén „Raffia háncsot“, legjutányosabb árban ajánlunk.

MEGJEGYZÉS.

Szőlőpermetezés céljából szövetkezetünk által szállított és igazolványunkkal ellátott rézgálicz küldeményeket a M. Á. Vasutak circa 40% díjkedvezményvel szállítják.

I^a Rézgálicz 98-99°/_o

jegeczekben és örölve és egyéb permetező anyagok továbbá

Szuperfoszfát,

**chilisalétrom,
kénsavas-káli,
kénsavas-ámmon,**

Szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket legjutányosabban ajánl:

a „Hungária“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság Budapest, Váci-körut 21.

„Patria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)